

DRAUGAS
vienatinis tautinės ir
tikybinės minties lie-
tuvų dienraštis Ame-
rikoje.

DRAUGAS

DRAUGAS
The most influential
Lithuanian Daily in
America.

LITHUANIAN DAILY FRIEND

No. 196 3c A COPY

CHICAGO, ILLINOIS KETVIRTADIENIS, RUGPIŪCIO (AUG.) 20 D., 1931

3c A COPY METAL-VOL. XVI

"Draugas," 2334 So. Oakley Avenue - ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MARCH 31, 1914, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

Telefonas: Roosevelt 7791

Vatikanas Susitaikė Su Italijos Vyriausybe

BANKININKAI REIKALAUJA MAŽINTI KARO ATPILDYMUS

Kuboje Eina Mūšiai

Atsistatydino Ungarijos Ministerių Kabinetas;
Gubernatorius Pinchot Reikalauja Sušaukti
Kongresą

ITALIJA SU VATIKANU PADARIUS TAIKĄ

VATIKANAS, rugp. 19. — Tarptautinių žinių Tarnyba iš pasitikimų versmų patyrusi, kad Italija susitaikė su Vatikanu.

Taikos sąlygos, sakoma, bus paskelbtos artimiausiomis dienomis. Pažymima, kad toms sąlygomis laimėjusi Bažnyčia.

Tarp Vatikano ir Italijos fašistų vyriausybės nesutikimai išliko, kada pastaroji steigė puolėsi persekioti katalikų jaunimo organizacijas ir Katalikų Veikimą.

ATSISTATYDINO MINIS- TERIS PIRMININKAS

VIENNA, Austrija, rugp. 20. — Pasitraukė iš užimamos vietos Ungarijos ministeris pirmininkas Bethlen su kabineto nariais. Ungarijos regentas Bethleno atsistatydinimą patvirtino ir naują kabinetą sudaryti pakvietė užsienio ministrą gr. Julijų Karolį.

Bethlen dešimtis metų diktatoriavo Ungarijoj.

SULAIKYTAS PREKIŲ IŽEŽIMAS

MONTEVIDEO, Urugvajus, rugp. 20. — Įstatymų leidimo rūmai pravedė sumanytą, kuriuomi einant vienam mėnesiui sulaikomi prekių įvežimai į šią respubliką. Kai kurie daktai bus sulaikyti nuo įvežimo ištaisus metus.

SUIMTAS DAR VIENAS VADAS

HAVANA, rugp. 19. — Kubos prezidento Machado kareiviai suėmė ieškomą revoliucionierių vadą pulk. Aurelia Hevia. Jis užklyptas vienoj vaistinėj Matansas provincijoje.

DETROIT, Mich., rugp. 20. — Iš Milwaukee kalėjimo 1929 m. pabėgo J. Seitz, 27 m. Dabar čia pats pasidavė policijai. Be darbo. Kalėjime gausias nors valgi.

KUBOS SALOJE MŪŠIAI

HAVANA, rugp. 20. — Rytiuos Kubos salos pakraščiuos eina kruvini kariuomenės su revoliucionieriais mūšiai, anot gautų necenzuruotų žinių.

Kalbama, kad revoliucionieriai visur darą pažangą.

Taipat pranešama, kad prezidento G. Machado draugai patarė jam atsistatydinti iš prezidento vietos.

KUBOJE VEIKIA CENZURA

HAVANA, rugp. 19. — Kubos saloje veikia aštri cenzura visoms žinioms apie revoliucijos bėgį. Laikraščiams leista skelbti pranešimai tik apie vyriausybės laimėjimus.

Nežiūrint cenzūros, patirta, kad į Kubą atvyko iš J. A. Valstybių revoliucinis būrys, kuris dabar veikia Santa Clara provincijoje.

VARŠAVA, rugp. 20. — Artū Bzovo liepsnodamas nukrito lenkų kariuomenės orlaivis. Žuvo keturi mokiniai lakūnai.

TŪKSTANČIAI ŽMONIŲ RALIUOJA VYSKUPUI KALBANT APIE KA- TALIKŲ VEIKIMĄ

SAN FRANCISCO, Cal., rugp. 18 (suvėlinta). — Amerikos Tretininkų suvažiavimo metu miesto auditorijoje įvyko milžiniškas katalikų susirinkimas, kuriame kalbėjo įžymieji kalbėtojai apie įvairius Bažnyčios ir katalikų reikalus. Omahos vyskupas Rummel pasakė įžanginę prakalbą. Jo Malonybė kalbėjo apie Tretininkus ir Katalikų Veikimą (Akciją).

Auditorijoje gali sutilpti 12,000 žmonių. Buvo ji pilnutė. Kada pakviestas kalbėti vyskupas Rummel, susirinkusieji jį sveikino griausmingais aploдиментаis. Gi kada vyskupas prisiminė Italijos diktatorių, kuris nori statyti aukščiausiai popiežiaus vaikų auklėjamą reikalą ir kuris mėgina savintis kitas tik vienai Bažny-

čiai prigulnėias teises, susirinkusioji galingoji 12,000 minia kai griaustinis pakilo kaltinti tą ypatingą veidmainį diktatorių.

Be užvisilgiausias susirinkusiųjų raliavimas tęsėsi, kada vyskupas pareiškė, kad nei joks diktatorius neturi galybės užiaupti burną ar palaužti dvasią Šventajam Tėvui Pijui XI, Kurs drąsiai visas laikas gina katalikų tikėjimą ir krikščioniškus desnius, taipat Bažnyčios teises ir katalikų veikimo laisvę.

Susirinkimo pirmininkas ilgą laiką negalėjo sustabdyti griausmingo raliavimo.

Jo Malonybė vyskupas plačiai kalbėjo apie Tretininkus ir Katalikų Veikimą. Kiekvienas Tretininkas yra ir turi būti Katalikų Veikime veikiantysis asmuo.

Be kitų kalbėjo ir sen. T. J. Walsh iš Montanos apie encikliką "Rerum Novarum" ir Tretininkų taisykles.

KAREIVIAI VALDO ALIEJAUS VERSMES

Sis vaizdelis iš Oklahomą valstybės, kur kareiviai yra uždare aliejaus versmes.

REIKALAUJA PERTAISYTI KARO ATPILDYMŲ MOKEJIMĄ

BASEL, Šveicarija, rugp. 19. — Tarptautinių bankininkų komitetas, žinomas kaip Wiggino komitetas, paskelbė pareiškimą, kad Europos valstybės nutrauktų savitarpius politinius nesutikimus ir tuojaus imtusi pertaisyti Youngo planą, kuriuomi einant Vokietija moka karo atpildymus.

Tarptautiniai bankininkai pareiškia, kad Vokietija negali atkelti aukštų karo atpildymų.

SUMAZINS UZMO- KESNIUS

DUBLINAS, rugp. 19. — Praneša, Fordo traktorių dirbtuvės, Airijoje, darbininkams bus sumažinti užmokesniai.

SMURTININKAI VEIKIA NEW YORKE

NEW YORK, rugp. 19. — Šio miesto galvažudžiai smurtininkai vakar 3 asmenis dau-giau nuvarė į kapus.

Šiai prigulnėias teises, susirinkusioji galingoji 12,000 minia kai griaustinis pakilo kaltinti tą ypatingą veidmainį diktatorių.

Be užvisilgiausias susirinkusiųjų raliavimas tęsėsi, kada vyskupas pareiškė, kad nei joks diktatorius neturi galybės užiaupti burną ar palaužti dvasią Šventajam Tėvui Pijui XI, Kurs drąsiai visas laikas gina katalikų tikėjimą ir krikščioniškus desnius, taipat Bažnyčios teises ir katalikų veikimo laisvę.

Susirinkimo pirmininkas ilgą laiką negalėjo sustabdyti griausmingo raliavimo.

Jo Malonybė vyskupas plačiai kalbėjo apie Tretininkus ir Katalikų Veikimą. Kiekvienas Tretininkas yra ir turi būti Katalikų Veikime veikiantysis asmuo.

Be kitų kalbėjo ir sen. T. J. Walsh iš Montanos apie encikliką "Rerum Novarum" ir Tretininkų taisykles.

Be užvisilgiausias susirinkusiųjų raliavimas tęsėsi, kada vyskupas pareiškė, kad nei joks diktatorius neturi galybės užiaupti burną ar palaužti dvasią Šventajam Tėvui Pijui XI, Kurs drąsiai visas laikas gina katalikų tikėjimą ir krikščioniškus desnius, taipat Bažnyčios teises ir katalikų veikimo laisvę.

Susirinkimo pirmininkas ilgą laiką negalėjo sustabdyti griausmingo raliavimo.

Jo Malonybė vyskupas plačiai kalbėjo apie Tretininkus ir Katalikų Veikimą. Kiekvienas Tretininkas yra ir turi būti Katalikų Veikime veikiantysis asmuo.

Be kitų kalbėjo ir sen. T. J. Walsh iš Montanos apie encikliką "Rerum Novarum" ir Tretininkų taisykles.

REIKALAUJA SUSAUKTI KONGRESĄ

HARRISBURG, Pa., rugp. 20. — Pensylvanijos gubernatorių Pinchot pasiūtė laišką prezidentui Hooveriui. Reikalauja sušaukti kongresą nepapraston sesijon spręsti bedabrių pagelbos klausimą.

ALIEJUI KAINA PAKILO LIGI 77 CENTŲ

KILGORE, Tex., rugp. 19. — Oklahomos ir Texas valstybėse aliejui kaina pakilo jau ligi 77 centų statinaitei, kada gubernatorių uždare aliejaus versmes.

Bet versmės neatidaromos. Gubernatorių laukia vieno dolerio statinaitei.

RADO PAVOGTUS IŠ BAŽNYČIOS DAKTUS

CLEVELAND, O., rugp. 20. — Pirmos savaitės iš vienos vietos katalikų bažnyčios pavogta keli kielikai vertės apie 1,000 dol. Rasti Erie ežere.

LINDBERGH JAPONIJOS PAKRAŠČIUOSE

TOKYO, rugp. 19. — Pulk. Lindbergh su žmona skrido iš Petropavlovsko į Tokyą ir del tirštų miglų nusileido ties maža Ketoi salaite. Toky dar tolokai.

ŠIMTAI KINEČIŲ ŽUVO SULŪZUS UZTVANKAI

HANKOW, Kinija, rugp. 19. — Keletas šimtų kinečių nuskendo čia, kada vanduo užliejo senąją miesto dalį, sulūžus didelei Čiakow užtvankai. Ši užtvanka saugojo visus vakarų pusės priemiesčius.

Apskaičiuojama, kad del milžiniškų potvinių apie 30 milijonų kinečių netekę pastogės.

Chicago majoras Cermak praneša, kad jis kreipsis į prezidentą Hooverį kongresą sušaukti nepapraston sesijon darbo reikale.

CHICAGOJE Bedarbių Šelpimui Chicagoj Fondas

TARSI SU KALTINTOJO PADEJEJU

Uždarytų Bain bankų likviduotojas Gilruth vakar lankėsi valstybinio kaltintojo ofise ir apie pusantros valandos tarėsi su kaltintojo padėjėju Ayers, kurs skirtas patikrinti sakomų uždarytų bankų padėti ir susekti, ar ištikrųjų Bain su šeimyna daug įsiskolinę bankoms.

Valstybės kaltintojo auditorius bendrai su likviduotoju patikrins visų Bain bankų padėti. Gilruth pareiškia, kad kol kas prieš Bain nesusekta kriminalinio nusižengimo.

CHICAGO FINANSINE PADETIS

Valstybės gubernatoriaus finansų tvarkymo komisijai apie Chicago finansinę padėti liūdijo pats majoras Cermak ir kiti miesto viršininkai.

Pareiškta, kad miesto išdastučias, nėra kuomi apmokėti tarnautojus. Nei ekonominis taupumas nieko negelbsti.

NUŠAUTAS POLITI- KIERIUS

Garfield Square Social klube, 427 No. Central Park ave., nušautas 28 wardos politikierius J. Furlong, 35 metų. Jis sakomam klube laikinai "bartenderiavo" (buvo patarnautojas).

BUS REIKALINGAS DIDESNIS FONDAS

Paskelbta, kad ateinančią žiemą bedarbius šelpti bus reikalingas didesnis fondas, negu praitais metais.

Praeitais metais gubernatoriaus komisija bedarbius šelpti buvo surinkusi arti penkis milijonus dolerių.

GRYZO IŠ KALEJIMO

Iš federalinio kalėjimo sąlyginiai paliuosuotas buvusis Chicago aldermonas Haffa. Praeitais metais jis buvo nubautas už prohibicijos peržengimą.

POLICMONAI BE Miesto "LAISNIŲ"

Susekta, kad daugelis Chicago policmonių važinėja automobiliais be miesto "laisnių."

Plėšikai nužudė panaktinį (krantuvių sargą) Armitage gatvėje J. Tempeki, kada šis užklupo juos vienoj krantuvių.

Chicagoje ūmų reikalų gubernatoriaus komitetas, kurio priešaky yra E. L. Ryerson, Jr., išsprendė bedarbių ir vargšų šelpimui ateinančią žiemą surinkti 8,800,000 dolerių, t. y. arti dukart daugiau kaip praeitą žiemą.

Praeitą žiemą surinkta arti

5 milijonai dolerių. Tai atlikti ėmė apie 5 mėnesius.

Fondo sudarymo kampanijos priešaky paskirtas S. In-sull, jaunesnysis. Kampanija tuojaus bus pradėta. Bus pakviestos talkon visos labdarių organizacijos, įėjus Raudonąjį Kryžių.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

PRIVISO KALINIŲ

Kunigiškis (Marijam. apskr.). Šiomis dienomis, einant mėnims iš Prienų per šilą, keičiasi užpuolė nežinomi piktadarai. Nukentėjo Smolskaitė lengviau, o Stankūnienė buvo smarkiai pridaužyta į žemę, kelmis kartus iššovę paspruko į mišką. Sudegė visos trobos su visu inventoriumi. Policija smarkiai dirba. Visa kaltė veržiamai pabėgusiems kaliniams, tačiau gal rimtesnis bus spėliojimas, kad tai Prienų ir apylinkės donžuanų darbai. 'R.'

SLAPTI MONOPOLIAI

Būdvitis (Seinų apskr.). Miestelis nedidelis, todėl čia nėra viešo monopolio nėra. Čia veikia supti "monopoliai," kur degtinės galima gauti, kada norima ir kiek tik norima. Bet už "tavorą" monopolistai ima dvigubą kainą. Kai kuriuos žmones šventadieniais net nuo pamaldų atitraukia. Nors dabartiniu laiku policija smarkiai kovoja su tuo, bet kol kas "monopoliai" dar ne-nyksta! "S."

KOVOJA KRUTOMŲJŲ VAIZDŲ OPERATORIUS

Chicagos ir apylinkės mažesniųjų teatrų savininkų sąjunga, kuri antroji savaitė turi uždariusi savo teatrus del iškilusių nesutikimų su krutomųjų vaizdų mašinų operatorių unijos viršaičiu Maloy, išsprendė teatrus atidaryti. Tam tikslui operatorius parsikviečia iš New Yorko, taipat unistus. Savininkai reikalauja valstybinio gynėjo apsaugos.

Nesutikimai kilę del unijos viršaičiu nusistatymo kiekvienam teatre turėti po du apmokamu operatoriumi. Mažiesiems teatrams to per daug, nes kiekvienam operatoriumi savaitėje už kelias valandas dienos darbo mokama 90 ligi 175 dolerių.

KUNGELV, Švedija, rugp.

20. — Švedijos vyriausybė remontuoja senovės tvirtovę Bohus.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

CHICAGO IR APYLIN-
KES. — Nepastovus oras; šia-
ndie kiek šilčiau.

PINIGŲ KURSAS

Lietuvos 100 litų \$10.00
Britanijos 1 sterl. sv. 4.86
Francijos 100 frankų 3.92
Italijos 100 lirų 5.23
Belgijos 100 belgų 13.91
Šveicarijos 100 fr. 19.27
Vokietijos 100 mark. 23.70

"DRAUGAS"

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius... PRENUMERATOS KAINA: Metams — \$6.00. Pusmetui — \$3.50, Trims mėnesiams — \$2.00, Vienam mėnesiui — 75c. Europoje — Metams \$7.00, Pusmetui — \$4.00, Koptija .03c.

Redaktorius priima — nuo 11:00 iki 12:00 val. Skelbimų kainos prisiūniamos pareikalavus.

Skelbimai sekantį dieną priimami iki 5 val. po piet.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.

SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00. Six Months — \$3.50. Three Months — \$2.00. One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00. Six Months — \$4.00. Copy — .03c.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

Advertising rates on application.

"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Av., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

PEŠASI.

Šiomis dienomis Kaune, karo teisme, eina prof. Voldemaro ir jo sekėjų — "voldemarininkų" byla, kuria ir užsienis gerokai susidomėjo.

Kaip žinoma, p. Voldemaras po 1926 m., gruodžio 17 d. perversmo, susidarius naujai vyriausybei, buvo ministru pirmininku, o po to, kai iširo koalicinis kabinetas, įsiai pasidavė Lietuvos "caruku" — diktatorium. Jam nereikėjo seimo, nereikėjo jokių patarėjų — pats vienas kraštą valdė. Ir pats prezidentas Šmetona prie p. Voldemaro buvo menkesnėje rolėje, negu Italijos karalius prie Mussolinio. P. nas Voldemaras tada laisvai švaistėsi, užsienyje garsiai kalbėjo, medalius priiminėjo ir kitiems dalino, katalikų veikėjus trėmė į Varnius, sodino į kalėjimus, nors konkordatą su Vatikanu ir pasirašė, tačiau jo nuostatus laužė, katalikų veikimą persekiojo, privatinės mokyklas uždarinėjo, vyskupas pajaukė.

Tai buvo "Voldemaro dienos." Bet p. Voldemaro "įsiviešpatavimas" nepatiko kai kuriems tautininkų lyderiams, o ypač jų žmonoms. Ir del to naujas perversmas įvyko. Vieną gražią dieną diktatorius, sugrįžęs po "pasisekusios" kelionės po Europą, randa, jog jis jau nebe diktatorius, nebe premieras.

Tai buvo p. Voldemaro "galybės" galas. Vis delto diktatoriaus vietos p. Voldemaras lengvai nenorėjo išsižadėti. Jo šalininkai darė pastangą p. Šmetonai atkeršyti, ji nuo "sosto" nuverst. Tai buvo taip vadinamo p. Voldemaro suorganizuoto "Geležinio Vilko" pastangos, kurios, žinoma, nuėjo veltui. Jos pasibaigė p. Voldemaro ir kitų jo rėmėjų ištrėmimu. Tačiau to nepasisekusio perversmo

daviniai šiandien yra svarstomi karo teisme. Užsienių spauda, spėja, kad "voldemarininkai" busią gana griežtai baudžiami. Ištrėmimo vargiai pakaksia.

Tokios tai peštynės eina Lietuvoje tautininkų partijoje del valdžios ir garbės. Pešasi tarp savęs tautininkų šulai, geriausi draugai — Smetona ir Voldemaras, kurie bendrai svajojo apie prarastą garbę 1920 m. rinkimuose, kuriuose nei vieno savo žmogaus į Steigiamąjį Seimą nepravedė ir del to nepritilpo prie valdžios lovio, kurie konspiravo žūt — būt įsiveržti valdžios viršūnėna, kad ir neteisėtais keliais.

Jų konspiracijos ir jų peštynės mūsų tautai daug žalos padarė. Tauta mato, kad jie ne jos gerove rūpinasi, o savo asmeniškims reikalams ir tuščiai garbei užimtąsias vietas naudoja.

Tautai ir valstybei yra vistiek, ar vyriausybės priešaky stovi Voldemaras, Tūbelis, ar kas kitas. Neteisėtai toje vietoje buvo p. Voldemaras, neteisėtai vyriausybę atstovauja ir p. Tūbelis. Ir viena ir kita vyriausybė pridarė daug klaidų, ir viena ir kita persekioja katalikus, varžo jų veikimą laisvę, laužo Valstybės Konstitucijos ir Konkordato nuostatus. Tokius vyriausybės žalingus valstybei darbus gali toleruoti tik nepaprasto kantrumo žmonės, kokiais yra Lietuvos ikinininkai. Priežodis sako, kad ant jų galvų ir baslius gali tašyti ir vis dar kentės. Bet ateis laikas, kad ir toji neišsemama kantrybė išsibaigs.

Lietuvos "Eltos" pranešimu, savitrašty "Annales" buvo įdėtas Mussolini straipsnis, kuriame jis pareiškė, kad dabar pasaulis atsidūrė didelėje painiovoj, kuri nulėmsianti mūsų civilizacijos atnaujinimą arba sunaikinimą. Šį likimą, pasak Mussolini, išspręst galutinai 1932 metai. Visos iki šiol padarytos pastangos gražinti tarptautinį solidarumą nuėjo veltui. Visos ligi šiol buvusios konferencijos būdavo arba nukeliamos arba baigdavosi be jokių rezultatų. Tai rodo, kad Europa eina prie bankroto. Rengiamoji 1932 m. vasario 2 d. nusiginklavimo konferencija turi padaryti lemiamą sprendimą. Mussolini sako, kad ne tik Tautų Sąjungos egzistencijai gresia pavojus, bet ir visai žmonių rasei. Jei ši konferencija nepasisektų, tai būtų padarytas prologas į galutinę katastrofą.

"Mūsų Rytujanų" redaktorius p. A. Bružas ir "Lietuvos Aido" redakcijos narys A. Gričius jau Amerikoje. Anot "V-bės", jie patys apie atvažiavimo tikslą pasakė: "Bandysime užmegsti kokius nors artimesnius santykius, bendradarbiavimą ir draugiškumą, susipažinsime su Amer. laikraščių technika, darbo tvarka ir t. t." O taip pat aplankysią Chicago, Clevelandą, Bostoną ir lankysis lietuvių laikraščių redakcijose.

KĄ PATYRĖ KAUNE ŽMOGUS MIEGOJĘS APIE 200 METŲ.

(Pabaiga)

O mūsų kalba ar dar gyvena? — Vėl klausia romėnas. — Taip, lotynų kalba išliko ligi mūsų laikų. Seniau ji buvo ne tik bažnytinė, bet ir mokslo kalba, bet dabar ji tėra tik katalikų bažnyčios (Vakarų Bažnyč.) tevertojama. Tuo tarpu baigėsi Petro ir romėno pasikalbėjimas. Romėnas iš to viso pasidarė sau išvadą, kad krikščionybė su savo mokslu pakeitė žemės paviršių gerojon pusėn ir už tuos nuopelnus jai visi turėtų būti dėkingi. Taigi matai — tarė studentas Kazys Jonni: — ir supranti, kad krikščionybės nuopelnai žmonijai yra milžiniški. Tu išklausei gan didelę mano kalbą. Dabar pagal vaisius gali pats spręsti apie medį. Bet kadangi jau aušra patekėjo, šiuo kartu skirsimės. — Labai ačiū, Kazy, už paaiškinimus.

mus. Dabar ir man viskas aišku. Iš tikrųjų, čia nėra nieko nepaprasta. Juk ir aš pats tų dalykų daug žinau, tačiau nemokėjau jų suderinti į vieną visumą. Dabar aš ir kitam mokėsiu viską paaiškinti. Ir tik dabar suprantu ir tų visų kuopelių naudingumą, kuriose šie klausimai yra aiškinami ir kurių nariai turi progos visa tai sužinoti. Aš ir pats pasistengsiu į tokią naudingą kuopą įstoti.

Kazys ir Jonas, nuoširdžiai spausdami viens kitam rankas, atsivėlino. Abu buvo patenkinti iš savo pasikalbėjimo. Leonas Krisiūnas.

A. Matutis.

GERASIS GANYTOJAS

"Aš gerasis ganytojas; aš pažįstu savąsias, ir manosios pažįsta mane" (Jon. X. 14).

Italijoje 1885 m. vasara buvo labai šilta, nepaprasta. Žmonės iš seno neatminė panašių karščių. Dienos buvo taip karštos, jog kiekvienas stengėsi, kiek galė-

BAŽNYČIA RUPINASI VARGO ŽMONĖMIS.

Romoje ponams palinksminti cirkė vergai turėjo tarp savęs grūntis, žudyti vieni kitus ar kovoti su laukiniais žvėrinis: liutais, rainiais; o pasirodžius ciesoriui, turėjo šaukti: "Sveikas Ciesoriau! Sveikina tave mirštantieji!". Į tas gladiatorių intynes eido tukstančiai ir dešimtys tukstančių vergų. Ciesorius Trajanas Romos ponų, ponių bei panelių džiuginti pasiuntė į areną dešimtis tukstančių gladiatorių kautis tarp savęs, ir 123 kartus ėjo kovoti tarp savęs žmonės, kurie buvo vieno likimo draugai.

Vergovė kaip doriniu, politinių, taip, ir ekonominiu atžvilgiu davė blogiausių pasekų. Vergai buvo žmonės, kurie nejaudė jokių dorovės prievolių, kurie nejaudė savo žmogiškos vertės; nieko jie nebijojo, tik mirties bausmės. Gabejami iš įvairių kraštų, atnešė bauriausiu doriškų iškrypiimų, nedorybių. Vergų darbai išstumė amatininkus, ir delto, kad amatais emė verstis vergai, laisvi pradėjo nekęsti amatai, kaip žeminančių žmogaus asmenybę užsiėmimų. Ponai išstumė mažas žemdirbius. Nebuvo Romos imperijoje mažo ukininko. Taigi vergija panaikino valstybių ramščius — ukininkus ir užstiečius amatininkus.

Suprantama, kad šitokia neteisėybė turėjo sukelti minias prispaustųjų prieš savo engėjus. Bet sukūlimai nieko nepagelbėjo, Vergai buvo žiauriausiai nubausti ir numalšinti. Apie tris šimtus tukstančių žmonių žuvo žiaurioje kovoje del žmogaus teisų.

Baisi vergove laukė galin-gojo, kurs ją nuveiktų, visuomenė iš pamatų pertvarkytų. Tas gdytojas yra Kristus, Jo mokslas, kurį skiepija žmonėms Bažnyčia.

Vergovė negalėjo pasilikti per ilgesnį laiką ten, kur žmonės priėmė Kristaus mokslą.

Labdarybės Skyrius.

K. V. B.

Pats Išganytojas ypatingu budu mylėjo vargšus, pavergtus. Retkarčiais matome jį pas turtinguosius, bet labai dažnai su prašėiokėliais. Kas nežino, kaip smarkiais žodžiais Kristus plakė vargšų išnaudotojus. Visų girdėtas Jo posakis, kad greičiau kupranugaris perlys per adatos uodegą, kaip turtingas jeis į dangaus karalystę. O pasakojimas apie turtingąjį Lozorijų ar nesako, kaip Kristus žiūrėjo į meilės stoką savo artimui.

Laisvės, lygybės, brolybės principai, kuriuos Kristus pas kelbė pasauliui, turėjo pamažu panaikinti tarp krikščionių vergovę.

Pagal Išganytojo mokslą visi žmonės savo esme yra lygūs, kadangi visi turi vieną bendrą Dievą. Tas Viešpats yra geriausias Tėvas. Kai melsitės, sakykite: "Tėve mūsų"... Nėra mūsų dangaus Tėvo valia, kad nors vienas iš tų mažiausių pražutų". Visi yra sutverti amžinam gyvenimui ir visi ar tai laisvi ar belaisviai turi priemonių, kad būtų išganyti.

Kristus paskelbė brolybės principą.

Mes visi esame Kristaus broliai tar psavęs. Kartą Kristus parodė į savo mokinius tarė: "Štai mano broliai, nes kas daro Danguos Tėvo valią, tas yra mano brolis. (Mat, 12,50). "Eikite ir pasakykite mano broliams, kad eity į Galilėją. Einu pas savo Tėvą ir jusų Tėvą". Taigi Jėzaus Tėvas yra ir mūsų Tėvas, o mes visi esame Jėzaus broliai ir taip tarpusavy broliai.

Iš lygybės ir brolybės seka meilės pareiga, kurią Jėzus šiais žodžiais paskelbė: "Aš jums duodu naują įsakymą mylėti kits kitą; kaip aš jus mylėjau, kad ir jus kitą mylėtumėt; iš to visi pažins, kad jus mano mokytiniai, jei turėsite meilę kits kito". (Jon. 13, 34) "Jus girdėjote, kad buvo sakyta, Mylėsi savo artimą ir nekęsi savo neprietelio. Aš gi jums sakau: Mylėkite savo prietelius, gera darykite tiems, kurie jusų nekenčia, ir mels-

kitės už persekiojančius ir šmeižiančius jus". (Mat, 5,43). Iš tikrųjų sakau jums, kiek kartų jus tai padarėte vienam šitų mano mažiausių brolių man padarėte". (Mat, 25,40). Bažnyčia, negalėdama iš karto paliuosuoti vergų, mokydama artimo meilės, lygybės ir brolybės ir keldama visų sąmonėje savigarbos jausmą, supratimą, kad jis taip pat paties Dievo vaikas, kaip ir jo ponas, kad laisvas ir nelaisvas turi tą patį gyvenimo tikslą, griovė pamatą kurio buvo pastatyta vergovė.

Bažnyčios priešas Renanas štai ką rašo šiuo klausimu. "Jei netiesiog, tai bent iš šalies ir nuosakumo kėliu krikščionybė labai daug prisidėjo prie vergų buvio pagerinimo. Suteikti vergui dorišką vertę yra tai jau panaikinti vergiją: nuo to laiko, kaip vergas turi tą patį tikėjimą, kokį jo ponas, vergija jau pradeda merdėti" Veltui ieškomam pėpiežių bulėse ar visuotinėse santarybose nutarimų umai panaikinti vergiją. Budama išmintinga motina, Bažnyčia nenorėjo sukiršinti vergų su ponais ir atnaujinti broliužaudikų karų baisenybes. Užnot aukies mirksnyje paliuosuoti tuos nelaiminguosius, Bažnyčia velijo vergus priruosti lėto į laisvę: atidaro jiems iš pradžios duris į visų aukščiausias Bažnyčioje vietas, suminkština jų naudai teisdavystę. Ir nepraslinko dar dviejų amžių, o vergas jau išliko aukštai tarp šio pasaulio galiunų: sėdos šv. Petro soste; buvo tai šv. Kalikstas, Karpofore vergas.

Bažnyčios Tėvai: Klemensas, Aleksandrietis, Bazilijus Jonas Chryzostomas savo raštuose įrodinėja, kad vergija yra priešinga prigimčiai. Krikščionims primena, kad su vergais kaip su broliais ir seserimis elgtųsi. Nestebėtina, kad jau pir-lėtumėt; iš to visi pažins, kad jus mano mokytiniai, jei turėsite meilę kits kito". (Jon. 13, 34) "Jus girdėjote, kad buvo sakyta, Mylėsi savo artimą ir nekęsi savo neprietelio. Aš gi jums sakau: Mylėkite savo prietelius, gera darykite tiems, kurie jusų nekenčia, ir mels-

pagal Išganytojo mokslą visi žmonės savo esme yra lygūs, kadangi visi turi vieną bendrą Dievą. Tas Viešpats yra geriausias Tėvas. Kai melsitės, sakykite: "Tėve mūsų"... Nėra mūsų dangaus Tėvo valia, kad nors vienas iš tų mažiausių pražutų". Visi yra sutverti amžinam gyvenimui ir visi ar tai laisvi ar belaisviai turi priemonių, kad būtų išganyti.

Bažnyčios Tėvai: Klemensas, Aleksandrietis, Bazilijus Jonas Chryzostomas savo raštuose įrodinėja, kad vergija yra priešinga prigimčiai. Krikščionims primena, kad su vergais kaip su broliais ir seserimis elgtųsi. Nestebėtina, kad jau pir-lėtumėt; iš to visi pažins, kad jus mano mokytiniai, jei turėsite meilę kits kito". (Jon. 13, 34) "Jus girdėjote, kad buvo sakyta, Mylėsi savo artimą ir nekęsi savo neprietelio. Aš gi jums sakau: Mylėkite savo prietelius, gera darykite tiems, kurie jusų nekenčia, ir mels-

— Ką gi, Rože, pasakysi? — užklausė ramiai. — Rytų, Juozefi, sekmadienis; taigi, daug žmonių norėtų prisitarti prie šv. Sakramentų, pasigirdo netikėtas atsakymas. Nustebęs vyskupas pažvelgė į savo seserį. — Ką gi tavo pasakymas reikšia? — užklausė. — Atėjo koks tai žmogus iš Goito ir nori pasikalbėti, — atsakė Rože, patenkinta, kad atsiekė ją, ko norėjo. — Tai paliepki jam ateiti į vidų; juk gerai žinai, kad aš primu kiekvieną, — tarė vyskupas pasikeldamas. Rože atsitolino ir netrukus pasirodė koks tai pilietis; susitūrėjo ties durimis ir raivė rankomis didelį apskritą skribilų. — Ko gi pageidauji, mano prieteliau? — užklausė meliiai vyskupas. — Kunigaikšti, vyskupe, mūsų pilyje... blogai yra, — pradėjo pertraukiančiai kalbėti pilietis; matyti i šbaimės, nes visas drebėjo. — Kas gi tokio? Meldžiu manim užsi-

pagal Išganytojo mokslą visi žmonės savo esme yra lygūs, kadangi visi turi vieną bendrą Dievą. Tas Viešpats yra geriausias Tėvas. Kai melsitės, sakykite: "Tėve mūsų"... Nėra mūsų dangaus Tėvo valia, kad nors vienas iš tų mažiausių pražutų". Visi yra sutverti amžinam gyvenimui ir visi ar tai laisvi ar belaisviai turi priemonių, kad būtų išganyti.

pagal Išganytojo mokslą visi žmonės savo esme yra lygūs, kadangi visi turi vieną bendrą Dievą. Tas Viešpats yra geriausias Tėvas. Kai melsitės, sakykite: "Tėve mūsų"... Nėra mūsų dangaus Tėvo valia, kad nors vienas iš tų mažiausių pražutų". Visi yra sutverti amžinam gyvenimui ir visi ar tai laisvi ar belaisviai turi priemonių, kad būtų išganyti.

IŠ LIETUVOS VYČIŲ SEIMO.

Brooklyn, N. Y. (Telegrama). — L. Vyčių Seimas pradėtas mišiomis. Celebrantas kun. Vaitukaitis, diakonu kun. Vaičūnas, subdiakonu kun. Virmauskis. Pamokslą pasakė kun. Gradeckas.

Seimo prezidiuman išrinkta: A. Mažeika — pirm., Al. Mantavičius ir Paulauskas — pagalb., Vaškevičius ir Paleiunaitė — rašt.

Kun. Vaitukaitis.

JAU PO SEIMO.

Lai būna leista man ištarti padėkos žodį A. L. R. K. Moterų Sąjungos XV Seimo atstovėms už suteiktą man garbės dvylikus ir trylikus metus eiti Centro Raštinkės pareigas.

Jūsų užgyrimas mano darbo liūdi, kad manim pilnai pasitikti.

Aš, brangios sąjungietės, per šiuos du metus pasistengsiu daugiau su jumis darbuotis. Visos dirbsime iš vieno, nes kur vienybė, ten galybė.

Tad, brangios sąjungietės, mėsikime savo asmeniškumus į šalį stokime visos petys į pečių, visos už vieną, viena už visas ir parodykime ką galėsime nuveikti organizacijos gerovei.

Stengkimės sutverti naujų kuopų, organizuokime jaunamėčių skyrius, nes mūsų ateitis priklausys, nuo mūsų jaunimo.

Marijona Vaičūnienė, Centro Raštinkė.

žiai rūpinosi vergų likimų. Šv. Grigalius Didysis išsirusipino daugeliui vergų laisvę. (B. D.)

Skaitykite ir platinkite lietuvių katalikų dienraštį "DRAUGĄ" ir remkite tuos biznierių ir profesionalus, kurie vairsinasi jame.

— Ką gi, Rože, pasakysi? — užklausė ramiai.

— Rytų, Juozefi, sekmadienis; taigi, daug žmonių norėtų prisitarti prie šv. Sakramentų, pasigirdo netikėtas atsakymas. Nustebęs vyskupas pažvelgė į savo seserį. — Ką gi tavo pasakymas reikšia? — užklausė. — Atėjo koks tai žmogus iš Goito ir nori pasikalbėti, — atsakė Rože, patenkinta, kad atsiekė ją, ko norėjo. — Tai paliepki jam ateiti į vidų; juk gerai žinai, kad aš primu kiekvieną, — tarė vyskupas pasikeldamas. Rože atsitolino ir netrukus pasirodė koks tai pilietis; susitūrėjo ties durimis ir raivė rankomis didelį apskritą skribilų. — Ko gi pageidauji, mano prieteliau? — užklausė meliiai vyskupas. — Kunigaikšti, vyskupe, mūsų pilyje... blogai yra, — pradėjo pertraukiančiai kalbėti pilietis; matyti i šbaimės, nes visas drebėjo. — Kas gi tokio? Meldžiu manim užsi-

pagal Išganytojo mokslą visi žmonės savo esme yra lygūs, kadangi visi turi vieną bendrą Dievą. Tas Viešpats yra geriausias Tėvas. Kai melsitės, sakykite: "Tėve mūsų"... Nėra mūsų dangaus Tėvo valia, kad nors vienas iš tų mažiausių pražutų". Visi yra sutverti amžinam gyvenimui ir visi ar tai laisvi ar belaisviai turi priemonių, kad būtų išganyti.

pagal Išganytojo mokslą visi žmonės savo esme yra lygūs, kadangi visi turi vieną bendrą Dievą. Tas Viešpats yra geriausias Tėvas. Kai melsitės, sakykite: "Tėve mūsų"... Nėra mūsų dangaus Tėvo valia, kad nors vienas iš tų mažiausių pražutų". Visi yra sutverti amžinam gyvenimui ir visi ar tai laisvi ar belaisviai turi priemonių, kad būtų išganyti.

(Bus daugiau)

Prašu Į Mano Kampelį

Rašo prof. Kampininkas.

PRASAU NESIJUOKTI.

Naktį iš Augusto 15 į 16 St. Charles miestelio šunės pakajaus neturėjo. Žmonės mislijo, kad netoliese bolševikai vajevojai ir svietę aukštyn kojom verčia, arba pats miestelis į kurį nors šteito bepročių namą pateko. Tik saulei užtekėjus sužinota, kad penkių mylių atstume Chicagos cilmokratiški vaidylos kabaretą turėjo.

St. Čaliečiai dabar visoms to kabareto laisvų vidurių vaidylos ir senėms vaidykloms siūnčia pakarnų prašymą, kad kitą syk karštą naktį vely daugiau galionėlių "aqua vitae" išgertų, daugiau kornų išvartytų ir žolės išgulėtų, ale gerkles galionėlių korkom, ar kuo kitu, užkištų, kad nors šunės pakajų turėtų.

Člevelando lietuviški tavorš čiai yra šimto gradusų balšavikai. Kai kurie jų parodė, koks turi būti šioj kontrėj parėdkas, Priklodą davė tokį.

Katalikių moterų labdarybės draugijai aną nedeldienį vienoj ūkėj rengiant pikniką, darbštesnės moterėlės pakolek tavo daiktų pas vietos biznierių. Sužinoję tie, kad vienas biznierių dovanojo 13 tuzinų bandelių (nesčeslyvas tas 13 num.), iš vakaro nuėjo (pas biznierių, pasiėmė tas bandukes moterų draugijos vardu ir išsivežė į savo naktinį pikniką.

Apgautos moterėlės sakosi nedovanosią. Esą, jei jų mamos mažiems esant per mažai balšavizmo į krėtė, tai jos tą trukumą atpildysią.

Garbė ir Užmokesnis.

Suma baigės. Parapijonys, eidami iš bažnyčios, buvo patenkinti ir džiaugėsi. Tam viskam būta ir priežasties. Mat, klebonas paskelbė iš sakyklos bazaro gražias pasekmes ir visiems dėkojo už paspirtį ir paramą.

Parapijonys gražiai parėmė parapijos bazarą. Netriko darbininkų nei šeiminkų. Tačiau ponias Kreigienė savo darbštumu ir vikrumu atsizymėjo pagirtiniausia. Ji buvo vyriausia organizatorė ir geriausiaioji šeiminkė. Visi komplimentavo ir gyrė ją. Taip ji išgijo didžio populeringumo. O bazaro daviniai palėngvino šv. Kazimiero parapijos skolų sunkią našta, kuri buvo užkrauta ant klebono pečių.

Taigi visai neįstabu, kad ponias Kreigienė, taip uoliai pasidarbavus ir tiek daug triūso padėjus bazaro pavykimui, net naktį negalėjo užmiršti to visko; ir vėliau užmigusi ji sapnavo sapną, kuriame ji regėjo save esant ruimingoje salėje, kame užrašinėjama kiekvienas geras darbas, atlikas čia žemėje. Pradžioje ji nesuprato visų dalykų, apie kuriuos teiravosi valdininkai; tačiau ji nugirdo iššaukimą: "Šv. Kazimiero parapija!"

"Parapijonys gražiai atliko savo pareigas", atsiliepė parapijos Angelas Sargas. "Jie atmokėjo parapijos skolas." "Labai gerai!" atsiliepė balsas. Tuojau vėl pasigirdo klausimas: "Kam gi už tai priklauso pirmutinė garbė?"

Ponias Kreigienė vos tik nešdavė savęs, panorėdama link gerėti galvą sutikimui, kad toji garbė priklausojai, kai neti kėtai išgirdo Angelo Sargo atsakymą:

"Pirmutinė garbė priklauso senutei Undienei. Ji yra ligonė," tęsė Angelas Sargas, "ir ilgųjų metų savo kentėjimusi aukodavo kas sekmadienį šv. Kazimiero parapijai; kitas gi dienas ji aukodavo kioms intencijoms, misijoms ir p. p. Kai dasizinojo apie bazarą rengimą parapijos nau-

dai, tai ji padarė noveną, aukodama savo kentėjimų devynias dienas bazaro pasekmingumui".

"Ar gali prirodyti Undienės kentėjimų vaisius?"

"Taip", atsakė Angelas Sargas. "Senis Ruzgis, kuris niekada neaukodavo labdarinigiems tikslams, nungi paaukojo \$500.00 parapijai."

"Gi aš maniau, kad toji garbė priklauso man", sumurmėjo ponias Kreigienė.

"Kam gi kitam priklausio sekamoji garbė?" paklausė ne regimos dvasios balsas.

"Ponias Lukštienai."

"Kad tu nesulauktum!" išsitarė ponias Kreigienė pusbalisiai.

Bet gi niekas nesidomėjo tuo jos išsitarimu.

"Ponias Lukštienė turi didelę šeimyną", tęsė Angelas Sargas, "ir rūpestingai pildo savo prievolės šeimynos atžvilgiu; negalėdama apleisti namų, kad prigelbėjus bazaro pasisekimui, ji aukojo kasdienes savo pareigas, mokino vaikučius melstis ir sykiu meldėsi su jais už parapiją. Daug pasisekimo priklausio už jos nuoširdžią intenciją ir karštas maldas."

"Apie tai niekada aš nepamaniau", tarė sau ponias Kreigienė. "Tur-būt, aš busiu trečioji iš eilės."

"Tęsk toliau!" girdėjosi neregimos dvasios balsas.

"Jaunasis Puzas taip pat aukavo", tęsė Angelas Sargas.

"Jis neaukavo nei vieno cento", prabilo ponias Kreigienė, negalėdama susilaikyti.

Bet gi Angelas Sargas tęsė toliau:

"Tas jaunasis vyriškis, gaudamas smulkia alga, užlaiko ir prižiuri sergančią senutę motiną ir seseraite. Kad sutaupyti pinigų jų užlaikymui jis atsiskakė pirktis geresnių drabužių ir, kuomet vargdienė Gaskienė neturėjo kuo užmokėti (rendos ir buvo priversta išsikraustyti gatvėn, jis užmokėjo jos rendą; jis aukojo Dievui savo nusižemini-

Pocono kalnuose Pensilvanijoje neseniai įvyko taip vadinamas rugpiūtės apvaikščiojimas, kuriam Mary Baer tapo išrinkta kaipo "Rugpiūtės Karalienė".

mą ir apkalbas, jog negalys aukoti parapijos skolų sumazinimui".

"Tai labdaringumo aukšiniai darbai", pastebėjo neregimos dvasios balsas. "Kam gi kitam?"

Ir sekė ilgas sąrašas praktikuojančių darbininkų, kurie po sunkaus dienos darbo, vietoje atsilsėti vakare, apsiėmė įstoti į komitetus, kad pasidarbavus parapijos naudai; sekė ilgas sąrašas išvargusių moterų, kurios supirkinėjo ir kolektavo viską, triūsdamos, kad geriausia pavyktų viskas ir parapijai liktų daugiausia pelno.

"Kam gi kitam?" "Vargšni kaliniui, kuris bazaro pavykimui aukojo savo nelaisvę ir vargus."

Čia ponias Kreigienė, netekus kantrybės, išsišoko, atkartodama paklausimą: "Kam gi kitam?"

Ir atsakymui išgirdo žodžius:

"Ponias, kuri organizavo bazarą. Tačiau — pastebėjo Angelas Sargas — ji jau gavo savo užmokesnį, apturėdama daug pagyrimų ir įgydama didžio populeringumo."

"Ne," atsiliepė neregimos dvasios balsas, "ji aukojo daug gražių svajonių ir daug

brangaus laiko. Nenuvokė tikrosios vertybės saiko. Duok jai šviesą regėti ir matyti čia žemėje, jog nei vienas nėra taip vergšas ar kenčias, taip vargštas bei gyvenąs nedatekliuose, kad negalėtų ką nors duoti arba aukoti Dievo garbei; kad pirmutinis ir paskutinis, didis ir mažas, turtuolis ir vargšas, ir — visi, sulig savo išgalės, galį talkoje darbuotis ir aukoti Dievo garbei arba prigelbėti Bažnyčios pasiuntinybėje atsiekti žmonijai galutiną tikslą".

Ponias Kreigienė prabudo iš miego visai kitokia moteris. O kai prisiminė pamoką, gautą sapne, ji gerai suprato ir žinojo savo užmokesnį, kuris,

kad ir paskutinis ir mažiausias, tačiau jai buvo brangiausias.

A. Matutis.

LIETUVOJE

(Mūsų korespondento)

Dabar jau ir pas mus pradama rugiapjūtė. Smėlynuose ir pakilesnėse vietose žmonės jau "žaryja" rugelius: piau tuvais, dalgiais, dalgelėmis, kai kur ir mašinomis, tik kerta, tik kerta.

Kol mano laiškelis pasieks per Atlantą "Draugo" skaitytojus, visos Lietuvos rugeliai jau gubose savo varpas rodyš saulei.

Žmonės galvoja, kad duonos turės, gi su blynais tai esą visaip gali būti; mat vasarojas ne labai koks.

Skiemonių apylinkėse priviso vilkų. Jie įsidrąsina jau net dabar pasmaguriauti kumeliukų mėsa. Mokylių kaimo pil. Jono Vėžio vilkas nunešė kumeliuką ir sudraskė.

Alkani vilkai puola ir senus arklius. To paties Mokylių kaimo pil. Leščiaus Jono vilkai puolė seną kumelę. Bet toji, pasirodo, buvo atkakli ir nepasidavė: ištraukusi kuolą, su virvėmis bėgiojo po laukus ir liko gyva — ištrūko. Vilkai tik snukį jai tesužeidė.

Jei jau vasarą, kada maisto labai lengva susigriebti, vi-

lškai toki drąsūs, tai jau apižiemą ir abejonės būti negali alkani vilkai neatsisakys iš nuo žmogienos.

Siemet žmonės neturės vašų, mat sodai daugumoj višty iššalo. Užtatai žmonėlių nuogų prisivalgė, kiek tik norėjo.

Grybų taip gi žada būti mažai. Umedžių, paliepių, kulekų, ruduokių ir kitokių žmonių prisivalgys ir kitiems paruos. Gi baravykų ir lepšių prisidžiovins žiemai, ypaat: gai pasninko dienoms.

Barabosius

SKAITYKITE BIZNIERIŲ BARGENUS

"DRAUGO" RUDENINIS PIKNIKAS

— IVYKS —

Sekmadienį, Rugpiučio (August) 30 d., 1931

BIRUTĖS - CHERNAUSKO DARŽE

Prie 79th St. ir Archer Ave., Justice, Ill.

SU SPORTO KONTESTU

Kontestas Susidės Iš Sekančių Dalykų: BĖGIMAI — RACES

- A. 1) Mažų Mergaičių Bėgimas
- 2) Mažų Bernaičių Bėgimas
- 3) Didėsių Mergaičių Bėgimas
- 4) Didėsių Bernaičių Bėgimas
- 5) Pačių Greičiausių Mergaičių Bėgimas
- 6) Pačių Greičiausių Bernaičių Bėgimas

B. Svorio Metimas — Shot Put. (Čia Tiktai Vyrams)

C. Virvės Traukimas — Tug of War. (Singeliai prieš Ženocius)

Bėgimai Prasidės 1:30 P. M.
Svorio Metimas — 4:00 P. M.
Virvės Traukimas 6:00 P. M.
Dovanų Išdalinimas 7:30 P. M.

Jeigu nori imti dalyvumą "Draugo" Pikniko Konteste, išpildyk žemiau blanką ir pasiųsk:

"DRAUGO" PIKNIKO KONTESTAS
2334 South Oakley Avenue,
Chicago, Illinois.

"Draugo" Pikniko Sporto Kontestas:

Vardas ir Pavardė .....

Adresas .....

Kiek Metų ..... Kiek Sveri .....

Kontesto Skyrius .....

BULL RUN — Yes Indeed, Bull, You're Lucky That She Didn't Take a Notion to Buy a Dozen Waists and Save \$3.00!

BY CARL ED

LIETUVIAI AMERIKOJE

IS MOTERU SAJUNGOS 15 SEIMO.

Teko man dalyvauti Moterų Sąjungos 15 seime, Clevelande, Ohio, rugp. 3, 4 ir 5 dd.

Mums atvykus nurodyta adresu, radom sąjungietes jau belaukiant atvykstančių delegacijų. Jos mus nuvedė į parupintas vietas, kur persirengusios nuėjom į svetainę susipažinti su kitomis delegatėmis.

Ant rytojaus skubinam į bažnyčią. Man akys nušvito pamačius sąjungietes ir kitas moterų draugijas "in corpore einant prie Šv. Komunijos. Matyt, didelis sutikimas yra visų Moterų, kad ką viena traja rengia, kitos eina jai į pagalbą.

Po pamaldų sueinam į salę ir laikas atidaryti Seimą. Centro pirminei neatvykus, Seimą atidarė vice-pirm. p. S. Sakalienė. Renkama prezidentė. Vienbalsiai išrinkama Seimui vesti p. Sakalienė, kuri labai rmtai moka Seimus vesti.

Seimas buvo vienas puikiau sių. Pirmą vakarą, po sesijų, turėjom labai puikų koncertą. Pirmiausiai bažnytinis choras, vadovaujant varg. Nekrosui, ir kartu sąjungiečių mažųjų ir didžiųjų choras labai puikiai dainavo. Kuomet choras uždainavo "Mes be Vilniaus nenurimsime", tai pirmą syk tokį puikų dainavimą girdėjau. Aš tiesiog pavyzdžiu Clevelandui turėti tokį puikų chorą.

Labai dailiai dainavo ir artistai Čižauskai.

Poniai Čižauskienei, dabartinei M. S. Centro Pirm., įteikta apie pustuzinis pintiųjų gėlių. Prog. buvo ir daugiau viešnių dainininkių, kurių pavardžių negaliu atsiminti.

Antra vakarą turėjom puikią vakarienę, Vietos delegatėms buvo paliktos vienoj vietoj. Vakarienė buvo šauni ir gardi, Visoms dalyvėms duota atminčiai po dovanele. Sąjungietės delegatės buvo kaip viešnios; nereikėjo už bilietą mokėti. Programas susidėjo iš kalbų ir dainų.

Trečią seimo dienos vakarą, Seimą baigus, buvo šokiai ir pasilinksminimas.

Ketvirtą dieną turėjom Centro valdybos posėdį. Posėdį baigus, visos ponios Glugodienės pakviestos pietums. Nuvykusios į pp. Glugodų namus jau radom laukiant mus su pietumis. Čia vėl turėjom labai smagią valandą. Visos kalbėjo ir džiaugėsi seimo sėkmėmis.

Po pietų p. Mikalich'ienė pakvietė visas apžiūrėti Gordon parką. Palei bulvarą yra vietos vadinamos "Darželiais". Tie darželiai paskirti bene 33

tautomis, jų tarpe ir lietuviams paskirta vieta. Vokiečių "Darželis" jau įrengtas, o lietuviai da ruošias; turi tam tikrą komitetą, kuris augina fondą "Darželio" įrengimui. Planuojama atvaizduoti Gedimino kalnas su bokštu. Komitetą sudaro berods katalikai ir tautininkai.

Prie bulvaru, kuris eina žemuma, man taip pat patiko da viena vieta: medeliai susodinti, o prie kožno medelio akmenukas su vardu ir parvardė žavusio kareivio pavardiniam kare iš Ohio val. Gegužės 30 d. valdžios lėšomis ant kiekvieno uždėdama po vazoną gyvųjų gėlių. Tokio jaudinančio kareivių pagerbimo aš da nebuvau girdėjus. Dabar net patį pamačiau.

Clevelandas dailus, švarus miestas. Vidurmiesty apie valdiškus triobesius puikus žolynai žaliuoja ir gėlės žydi.

Baigiant noriu tarti ačiū p. Mikalich'ienėi už aprodimą dailių parkų, p. Glugodienėi už vaišes, pp. Stepolioniams už užleidimą savo puikaus namo nakvynei ir vargą del mūsų. Ponia Stepolionienė yra Ohio val. direktore.

Rožė Mazeliauskienė, Ill.val. direktorė.

WORCESTER, MASS.

Milžiniškas išvažiavimas.

Pilnųjų Blaivinkų Naujosios Anglijos Apskritis priešėiminis išvažiavimas įvyks 23 d. rugpjūčio, Maironio parke, Worcester, Mass. Centro valdyba, vietinė 25 kuopa ir komisija bendromis jėgomis jau išanksto ruošiasi, kad visus svečius gerai pavaišins ir palinksminus.

Todeliai, visos Blaivinkų kuopos ir blaivybės prieteliai, kviečiamu šiame išvažiavime dalyvauti.

Išvažiavime dalyvaus ir Centro Dvasios Vadas gerb. Tėvas Marijonas J. J. Jakaitis, kuris pasakys prakalbą.

Prie to dalyvaus šy. Kazimiero parapijos choras ir lietuvių benas, kuriems vadovaus muzikas J. Žemaitis.

Toliau seks įvairiausi pamarginimai: plaukimas, bėgimas ir t. t.

Nuoširdžiai kviečiame visus dalyvauti ir tyrame ore linksmai laiką praleisti.

Rengimo Komisija.

PAIESKOMA:

Valaitis Walitus, Petras iki 1914 m. gyvenęs 564 Texas St. tarpe 20 ir 22 gatvių, San Francisco, Cal., kilęs iš Viltakų km., Šakių apskr.

Makuška Juozas, Antano sūnus, kilęs iš Skernių kaimo, Južintų valšė., Rokiškio apskr. Amerikon atvykęs 1913 m. ir gyvenęs School St., Hudson, Pa.

Kazokaitis Baltrus, atvykęs Amerikon 1913 m. pas B. Majauską į Elizabeth, N. J. ir ten (228 First St.) ilgai gyvenęs. Prašoma pranešti ar jis tebėra gyvas ir adresą, o jei miręs, tai kada ir kur.

Glamba, Juozas iš Tarpučų km., Veiverių valšė., Amerikon atvykęs prieš karą, gyvenė Seranton, Pa., 1920 metais buvo pasirengęs važiuoti Lietuon, bet ar tai kelionėje

ar kitur dingęs, Lietuvos nepasiekęs.

Lukševičius Lukasevics, Juozas, eks-kareivis, gyvenęs McAdoo, Tamaqua, Schuylkill Haven, Philadelphia ir kituose Pensilvanijos miestuose, yra dingęs be žinios. Jeigu jis yra gyvas — gali atnaujinti prašymą del "disability compensation"; jeigu miręs — motina gali prašyti atitinkamos pašalpos. Motina Teklė Lukševičienė gyvena Lietuvoje ir yra labai susirūpinus šiuo likimu (10-1177).

Vaitiekaitis Kazys, Amerikon atvykęs prieš 38 metus ir

gyvenęs Philadelphia, Pa. seniau 2126 S. Front St., vėliau 331 Reed St. Ieško dukterė Budrikas Feliksas, 1917 m. gyvenęs 20 Warren St, Cambridge, Mass. gi 1918 m. dirbęs Randall Faichney Co., Bostone, ir pasišalinęs iš ten nesuteikęs adreso, kariuomenėje netarnavęs.

PILNAS EGZAMINAS \$5.00 TIKTAI \$5.00

SPECIALISTAS

Taigi nenusiminkit, bet elkit pas tikrą specialistą, ne pas kokį nepatyrėlį. Tikras specialistas, arba profesorius, neklaus jusų kas jums kenkia, ar kur skauda, bet pasakys pats po pilno išegzaminavimo. Jus sutaupsit laiką ir pinigus. Daugelis kitų daktarų negalėjo pagelbėti jums delto, kad jie neturi reikalingo patyrimo, suradymui žmogaus kenksmingumų.

Mano Radio — Scopo — Raggi X-Ray Roentgeno Aparatas ir visiškas bakteriologiškas egzaminavimas kraujo atidengs man jusų tikras negeroves, ir jeigu aš paimsiu jus gydyti, tai jusų sveikata ir gyvenimas sugrįš jums taip kaip buvo pirma. Jeigu kenčiat nuo ligų skilvio, širdies, reumatizmo, kirminų uždegimo žarnų, silpnų plaučių, arba jeigu turit kokią užsisenėjusią, įsikėrusią, chronišką ligą, kurį ne pasidavė net gabiame šeimynos gydytoju, neatidėliokit neatęję pama.

DR. J. E. ZAREMBA

SPECIALISTAS

Inėjimas Rūmas 1016 20 W. JACKSON BLVD. Arti State Gatvės Ofiso Valandos: Nuo 10 ryto iki 1 po piet. Vakaraus nuo 5 iki 7 Nedėlionis nuo 10 ryto iki 1 po piet.

ADVOKATAI

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS Miesto Ofisas 77 W. Washington St. Room 1502 Tel. Central 2978 Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų Vakaraus: Utarn, Ketr., ir Subatos — 6 iki 9 val. 4145 Archer Ave. Tel. Lafayette 7337 Namų Tel. Hyde Park 3395

JOHN B. BORDEN

ADVOKATAS

105 W. Adams St. Rm. 2117 Telephone Randolph 6727 2151 W. 22 St. 6 iki 9 vak Telephone Roosevelt 9096 Name: 8 iki 9 ryte Tel. Repub. 966

F. W. CHERNAUCKAS

ADVOKATAS

160 North La Salle Street ROOM 1431 Nuo 9:30 iki 5 val. vak. Local Office: 1900 S. UNION AVE Tel. Roosevelt 8719 Val. nuo 6 iki 9 val. vak. (Išskiriant Seredas)

A. A. OLIS

ADVOKATAS

11 South La Salle Street Room 1701 Tel. Randolph 683 Valandos nuo 9 ryto iki 5 val. vak 8241 S. Halsted St. Tel. Victory 056 Valandos — 7 iki 9 vakare Utarn, Ketr. ir Subatos vakare

Ieškomieji arba apie juos nors žinantįjei malonėkite atliepti į Consulate Gen. of Lithuania 15 Park Row, New York, N. Y.

SKIN ITCHING ENDS

When anything Zemo is used! Right from the first touch, antiseptic healing Zemo takes the itching misery out of mosquito bites, rashes, and many other skin afflictions. It is also for itching, itching, itching! Bathe and other outdoor folk, thank cooling Zemo for relief from sunburn. Douse it on ivy-poisoning, Pimples and dandruff fade when antiseptic Zemo is applied. It instantly eases razor-smart. Always have Zemo nearby wherever you go. Any druggist. 35c, 60c, \$1.00.

Buy gloves with which it saves

Nereik mokėti 50c. už dantų most. Listerine Tooth Paste gaunama po 25c. Tėmyk, kaip gerai ji veikia. Ją vartotadamas per metus gautatpal \$3.00.

LISTERINE TOOTH PASTE 25c

Jos Niek Nekviečia

Ar žinot, kodėl jos nieks genoi? Ji pati to nežino. Jos kvapas nemalonus. O to visl nekėnia. Išgargluodami su Listerine, išvalysine burną ir užmušimate ligų perus. Vartok kasdien.

LISTERINE

Knygos

DIDELIS PASIRINKIMAS NAUJŲ KNYGŲ

- MOKSLAS IR TIKEJIMAS, didelė knyga, parašė A. Jakštas 400 puslapių kaina \$2.00
BEDIEVIŲ INKVIZICIJA, parašė D-ras A. Maliauskas 20c.
KORĖJOS BROLIAI, apysaka, vertė E. G. Y. kaina 20c.
JAUNUOLIO LAIVIMASIS, vertė R. Maseina, kaina 35c.
SVENC. ŠIRDIES MENUO, parašė kun. Berlioux kaina 35c.
MARBONAS, Jaunasis Libano Didvyris, apysaka iš paskutinių krikščionių persekiojimų Turkijoje, vertė K. Zajančauskas kaina 15c.
ZEMES ANGELO AUKA, Laisvai vertė K. Čibiras, M. I. C. kaina 10c.
EUCARISTIJA IR DARBAS, vertė A. Maceina, kaina 10c.
KAPINĖS, parašė kun. D-ras J. Vaitkevičius, kaina 15c.
ANHELLIS, vertė M. Gustaitis, šiai knygai piešinius ir iliustracijas darė dail. V. Bičiūnas, kaina 40c.
GARBINGA BUTI TIKRAM KATALIKUI, J. Mačernis kaina 10c.
NAUJŲJŲ AMŽIŲ ISTORIJA, parašė Dr. J. Totoraitis, kaina 75c.
KRUVINAIŠ KELIAIS, Manigirdas Dangūnas 4-rių veiksnių drama, kaina 25c.
ZMOGAUS TIKSLAS, Devynios Konferencijos, parašė kun. Pranas Jakštas, kaina 50c.
GIESMYNAS, paruošė kun. J. Tilvytis, M. I. C. 496 puslapių knygos formoje, juodais kietais apt. kaina \$2.00
TEOLOGIJOS ENCIKLOPEDIJOS KURSAS, parašė kun. Pr. Būčys M. I. C. Lietuvos Universiteto Profesorius, 246 puslapių kaina \$1.75
TRUMPA APOLOGETIKA, parašė kun. Pr. Būčys, M. I. C. Lietuvos Universiteto Profesorius, Trečioji pat. laida 75c.
ŠVENTAS PRANČISKUS ASYZIETIS, gyvenimo aprašymas, iš 7-tojo Vokiškojo leid. lietuvių kalbon išvertė, kun. kun J. Bikinas, kaina 90c.
PASLAPTIS GYVOJO ROZANČIAUS, lapeliai, kaina 15c.
LIETUVOS ISTORIJA, parašė Antanas Alekna, Antra praplatingoji laida, su penkiais žemėlapiiais, kaina 80c.
ŠVENČIAUSIASIS SAKRAMENTAS, par. kun. V. Šeškevičius, kaina 20c.
DIEVO AKYVAIZDOJE, vertė Byras, kaina 40c.
5,000 ALKANŲ VYRŲ, vertė K. Zajančauskas, M. I. C. kaina 15c.
SIELOS TAKAI TOBULYBEN, parašė kun. D-ras K. Matulaitis, M. I. C. gerasis apt., 269 puslapių kaina \$2.00
Siunčiantį užsakymą, prašomi siųsti ir pinigus.

"Draugas"

2334 So. Oakley Avenue

Chicago, Illinois.

BILLY'S UNCLE

Copyright © 1931 by P. F. Safford

CHICAGOJE

KOVA SU DŽIOVA.

Kulturingose šalyse mirimai nuo džiovos mažėja. Taip dedasi delto, kad žmonės sveikatingiau gyvena ir delto, kad kova su džiova yra smarkiai vedama.

Lietuvoj kova su džiova dar nėra išvystyta ir sveikatingas gyvenimas nėra pakilęs. Todel Lietuvoje nuo džiovos miršta daugiau žmonių, negu nuo bile kurios kitos ligos. Chicago, kur kova su džiova yra gerai išvystyta, tai pagal mirimų skaičių ji stovi penktoje vietoje.

Kovai su džiova Chicagos turi Municipal Tuberculosis Sanitarium. Dabar toji organizacija išleido knygelę, kurioj tas klausimas plačiai išgvidenamas. Apie tai rašo tos įstaigos prezidentas Dr. Frederick Tice.

Dr. Tice išrodinėja, kad istorijos bėgyje džiova daugiau

gyvybių išplėšė iš žmonijos, negu bile koki kita liga; daugiau negu bile koks maras, cholera arba kitos baisios ligos. Tik džiova nesuklelia tiek pasibaisėjimo, kaip kitos ligos. Londone 1665 metais nuomaro žuvo 70,000 žmonių. Apie tai visi rašė, šnekėjo, baisėjosi, apie tai atsimena kartų kartos. Bet tais pat metais Anglijoj nuo džiovos nei triukšmo, nei pasibaisėjimo. Taip darosi delto, kad džiova amžinai randasi žmonių tarpe, kad su ja visi apsipratę ir kad džiova veikia palengva, be biauurių ženklų ant kūno, be staigaus ir netikėto užpuolimo. Džiova nesuklelia žmonėse panikos ir pasibaisėjimo, kaip maras arba cholera. Bet kaip įsigilini į džiovos veikmę ir apskaičiuoji, ką džiova žmoinijai padaro, tai reikia pasibaisėti. Yra aprokuota, kad jei mirtingumas nuo džiovos pasaulyje būtų tik toks, kaip

Suv. Valstijose, tai išeity, kad kasmet pasaulyje nuo džiovos išmiršta 1,307,200 arba 3,600 žmonių dienoj. Iš viso per pastarąjį Pasaulinį Karą žmonių žuvo 8,403,280. Išėina, kad nuo džiovos kasmet žmonių tiek miršta, kiek žudavo kasmet per 6½ metų Pasaulinio Karo.

Kai kilo Pasaulinis Karas, tai žmonijos pasibaisėjimams ir sujudimams nebuvo galo. Tai žinoma buvo kuo baisėtis. Bet matome, kad džiova tiek žmonių pasmaugia, kiek prarydavo Pasaulinis Karas. Bet del džiovos siuntimo ypatingo sujudimo nėra.

Jei dabar sakysime Chicagoj apsiereiktų cholera, tai žmonių susirupinimui ir susijaudinimui galo nebūtų. Ir jei tada Sveikatos Departmentas paskelbtų, kad kovai su cholera reikia išvalyti jėlas, pasikui jų neteršti maisto atmatomis, kad musė negautų veistis ir kad jos negalėtų ligos išnešioti, ir-kad reikia orą užlaikyti kuotryriausia, tai žmones nereiktų perdaug prie to raginti. Bematant jėlos išsivalytų ir niekas nedegintų gatvėse, jėlose arba ant tuščių lotų poperos, medžių lapų ar kitokio brudo. Žinoma apsilaidėlių atsirastų. Bet tiems apsilaidėliams suvaldyti nereiktų valdžios įsikišimo. Tokius suvaldytų kaimynai.

Dabar Sveikatos Departmentas ir daktarai mums aiškina, kad džiova laikosi delto, kad yra nešvarumo, mūsų, apsilaidimo ir kad per tai dau gžmonių be laiko nueina į kapus. Bet žmonės elgiasi taip, lyg tų įspėjimų ir negirdėtų. Mat cholera arba maras veikia staiga, netikėtai, baisiai, dramatiškai. Tada visi žmonės desperaciją. Džiova žmones skina palengva, tadel ir apsirėiškia toks žmonių nepaisėjimas. Toks nepaisėjimas, žinoma, nėra pateisinamas. Juk apsilaidimas, nešvarumas ne vien džiovai ir kitoms ligoms dirvą gamina. Apsilaidimas rodo žmonių nekulturingumą, žemina savo vardą, gadina vertę visos apylinkės. Švarumas pakelia nevien sveikatin-

gumą, o ir apylinkės papercių vertę.

VOS GYVI IŠLIKO.

Marquette Park. — P-nų Lenkauskų šeimyna, gyv. 2423 W. Marquette Rd., trečia dienio ryte vos išsigelbėjo nuo nelaimingos mirties. Pavojus buvo nuo frigidaire. Abu p-nai Lenkauskai sakytą rytą apie 4:30 val. pabudę pajuto baisią smarvę. Smarvė taip troškino, kad tyrinėjimų negalėjo daryti, o naktiniuose drabužiuose bėgo lauk. Pasirodė, kad smarvė atsirado nuo sugedusio frigidaire. Laimė, kad langai buvo atdari.

ZAVEJANTIS LIETUVIŲ RADIO PROGRAMAS.

Pereito antradienio vakarą lietuvių radio programas The Peoples Furniture Kompanijos iš stoties WGES davė daug malonumo ir pasigerėjimo jo klausytojams. Programoj dalyvavo mūsų pažymūs dainininkai tai p-lė G. Šidiškiūtė, J. Romanas, A. Čiapas, R. Romanas, Peoples duetas ir kiti. Visi sudainavo daug dainelių, kurių kiekviena buvo vis gražesnė ir įdomesnė pasiklausyti. Be to, kad padarius turtingesnį programą, Šidiškiūtė ir Romanas padainavo keletą operos kurinių. O dainų tarpe sugrota gražios muzikos šmoteliai, kurie buvo parinkti su labai geru skoniu.

Pagaliau pranešėjas Juozas Bulevičius paskelbė atsiveikimą su gerb. radio klausytojais, nes apleidžiaš Chicago. Jis sakė, kad Peoples Furniture įstaigai priklauso kreditas už tęsimą šio kilnaus darbo, t. y. leidimą gražių radio programų, kuriais netik mes, bet ir kitataučiai klausytojai gerisi.

Linkime Juozui Bulevičiui gero pasisekimo kitur ir geidžiame, kad Peoples Furniture kompanija visados tęstų šiuos programas.

žvirblis.

GAL KAS RADO.

Pamečiau brangius akinius. Jei ka mteko rasti, tai prašome sugrąžinti šiuo adresu:
A. Gilienė,
3131 So. Emerald Ave.

AKIŲ GYDYTOJAI:

Tel. Yards 1829

DR. G. ŠERNER

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted St.
Valandos: nuo 10-4; nuo 6-8
Nedėliomis: nuo 10 iki 12.

Tel. Grovehill 2242

DR. KAROLIS NURKAITIS

Optometristas

2437 WEST 69th STREET

Tel. Cicero 6756

DR. P. ATKOČIUNAS

DENTISTAS

1446 SOUTH 49 COURT, CICERO, ILL.

Val.: 9-12 ryto; 2-6 ir 7-9 vakare

DAKTARAI:

Tel. Canal 6764

DR. A. RAČKUS

IR OBSTETRIKAS
GYDYTOJAS, CHIRURGAS
Gydo staigas ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų

DARO OPERACIJAS

Ligonius prima kasdieną nuo pietų iki 8 val. vakaro. Nedėliomis ir seredomis tik iškalno susitarus

Ofisas, Laboratorija ir X-Ray
2130 WEST 22nd STREET
CHICAGO

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

X — Spinduliai

Ofisas 2201 West 22nd Street
Cor. So. Leavitt St. Tel. Canal 6221

Residencija: 6628 So. Richmond Ave.
Tel. Republic 7868

Valandos 1 — 3 & 7 — 8 val. vak.
Nedėlioj pagal sutartį

Ofiso Tel. Victory 3687

Of. ir Rez. Tel. Hemlock 2374

DR. J. P. POŠKA

3133 S. HALSTED STREET

Antros ofisas ir Residencija

6504 S. ARTESIAN AVE.

Ofiso Val. Nuo 9-12 rytals: nuo 7-9 vak. Antro Of. Val.: Nuo 3-6 po piet. Utarn. ir Subat. Nuo 3-9 vak.

Šventadieniais pagal sutarimą.

Tel. Randolph 0933-0994

DR. EDGAR W. GRASS

Gydo tik akis, ausis, nosį ir gerklę
39 So. State St., Chicago
Mentor Bldg., 12-tas aukštas
Valandos: 9:30-4:30

DENTISTAI

Phone Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

Arti 47 Street

Tel. Canal 6222

DR. G. I. BLOŽIS

DENTISTAS

2201 WEST 22nd STREET

(Kampas Leavitt St.)

Valandos Nuo 9 iki 12 ryto

nuo 1 iki 9 vakare

Serėdoj pagal sutartį

Boulevard 7589

Res. Hemlock 7691

DR. A. P. KAZLAUSKIS

DENTISTAS

4712 So. Ashland Avenue

Val.: Nuo 10 ryto iki 8 vakare

Tel. Cicero 1260

X-Ray

DR. GUSSEN

LIETUVIS DENTISTAS

Val.: kasdien nuo 10 v. ryto iki 9 val. vakare

Nedėliomis ir Seredomis susitarus

4847 W. 14 ST. Cicero, Ill.

DR. P. P. ZALLYS

DENTISTAS

30 EAST 11th STREET

Kampas Wabash Avenue

Tel. Pullman 0356

Gasas, X-Ray, etc.

DR. A. W. JACOBS

(JOKUBAUSKAS)

DENTISTAS

10758 So. Michigan Avenue

Valandos: Nuo 9-12 1-5 7-9 vak.

Telefonas Pullman 7235

Tel. Republic 7696

DR. A. R. LAURAITIS

DENTISTAS

2423 W. Marquette Rd.

Val.: 9-12 ryto; 1-5 ir 6-9 vak.

Serėdoj 9-12 ryto. Nedėlioj susitarus

Telefonas Grovehill 3262

DR. A. G. RAKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2415 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso Valandos:

Nuo 9 — 12 val. ryto. Nuo 1 val. —

4 ir 6:30 iki 8 val. vakare

Seredomis nuo 9 — 12 val. ryto

Nedėliomis pagal sutartį

SVARBI ŽINUTĖ

DR. M. T. STRIKOL'IS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

perkėlė savo ofisus į naują vietą po num. 4645 S.

Ashland Ave. Val. 2 iki 4 ir 6 iki 8 vak. Ned. pagal sutartį.

Tel. Boulevard 7820. Namai: 6641 So. Albany Ave., Tel. Prospect 1930.

Ofiso Tel. Victory 6893

Residencijos Tel. Drexel 9191

DR. A. A. ROTH

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 3102 S. HALSTED ST.

Kampas 31 Street

VALANDOS: 1-3 po piet. 7-8 vak.

Nedėliomis ir šventadieniais 10-12

Tel. Canal 0257 Res. Prospect 665

DR. P. Z. ZALATORIS

Gydytojas ir Chirurgas

1821 SOUTH HALSTED STREET

Residencija 6600 S. Artesian Ave

Valandos 11 ryto iki 3 po pietų

6 iki 8:30 vakare

Rez. Tel. Midway 5512

DR. R. C. CÜPLER

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Oakley Avenue ir 24-tas Street

Telef. Wilmette 195 arba Canal 1713

Valandos: 2 iki 4 p. p. Panedėliak ir Ketvergais vakare

DR. CHARLES SEGAL

Perkėlė savo ofisą po numeriu

4729 SO. ASHLAND AVE.

SPECIJALISTAS

Džiovy, Moterų ir Vyrų Ligy

Val.: ryto nuo 10-12 nuo 2-4 po pietų: 7-8:30 vakare

Nedėliomis 10 iki 12

Telefonas Midway 2880

DR. MAURICE KAHN

Gydytojas ir Chirurgas

4631 SO. ASHLAND AVE.

Tel. Yards 0994

Residencijos Tel. Plaza 3200

VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 dienų

Nuo 2 iki 3 po pietų

Nuo 7 iki 9 vakare

Nedel. nuo 10 iki 12 dienų

Tel. Central 7079

Rez., Longbeach 9453

Val.: 1-4 val. vak. ir pagal sutartį

Dr. B. G. Lambrakis

AUSIES, NOSIES IR GERKLĖS SPECIALISTAS

Buvęs Instruktorius Viennos Universiteto per 5 metus

Ofisas: 1447-49 Pittsfield Bldg., 55 E. Washington St., Chicago, Ill.

DR. SUSAN A. ŠLAKIS

Specialistė Moterų ir Vaikų Ligy

4145 Archer Ave. (Kampas Francisco Ave.)

Val.: 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 po pietų. Seredomis ir Nedėliomis pagal susitarimą

Ofiso Tel. Lafayette 7337 Rez. Tel. Hyde Park 3395

Ofiso ir Rez. Tel. Bql. 5913

DR. BERTASH DR. NAIKELIS

756 West 35 Street (Kamp. 35 ir Halsted St.)

Val.: 1-3 ir 6:30-8:30 val. vak. Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare

Nedėlioj susitarus Nedėlioj susitarus

GRABORIAI:

J. F. RADZIUS

PIGIAUSIAS LIET. GRABORIUS CHICAGOJE

Laidotuvėse patarnauju geriausia ir pigiau negu kiti tadel kad priklausau prie grabų išdirbystės

OFISAS

668 West 18 Street

Telef. Canal 6174

SKYRIUS: 3238 S. Halsted Street. Tel. Victory 4088

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

GRABORIUS

Mūsų patarnavimas visuomet sąžiningas ir nebrangus, nes neturi me išlaidų užlaikymui skyrių.

Nauja, graži kopyčia dykai.

3307 Auburn Avenue

EZERSKI

LIETUVIS GRABORIUS OFISAS

4603 S. Marshfield Avenue

Tel. Boulevard 9277

A. PETKUS

LIETUVIS GRABORIUS

4443 So. Talman Ave.

Tel. Virginia 1290

Yards 1138

Chicago, Ill

S. D. LACHAVICH

LIETUVIS GRABORIUS

atarnauju laidotuvėse kuopiglausia

Reikale medžiū atsiskausti, o mano darbu busite užgaudinti.

Tel. Roosevelt 2515 arba 2516

2314 W. 23rd Pl., Chicago

SKYRIUS

1439 S. 49 Court. Cicero, Ill

Tel. Cicero 5927

Telefonas Yards 1138

STANLEY P. MAŽEIKA

GRABORIUS IR

BALSAMUOTOJAS

Turiu automobilius visokiems reikalams. Kaina prieinama.

3319 AUBURN AVENUE

Chicago, Ill.

S. M. SKUDAS

LIETUVIS GRABORIUS

Didelė graži kopyčia dykai

718 WEST 18 STREET

Tel. Roosevelt 7682

I. J. ZOLP

GRABORIUS IR LAIDOTUVIŲ VEDEJAS

1650 WEST 46th STREET

Kampas 46th ir Paulina Sts.

Tel. Boulevard 5203-5413

Nuoludimo valandoje kreipkitės prie manęs, patarnausiu simpatiskai, mandagiai, gerai ir pigiau negu kitur. Kopy

CHICAGOJE

PAVYZDINGAS PIKNIKAS.

Kas buvo apsilankęs Aušros Vartų parapijos jubiliejiniame piknike, tas negali atsidžiaugti jo pavyzdingumu, kur lietuviška dvasia ir tikras nuosirdumas visus džiugino. Visais atžvilgiais šis piknikas atitiko savo uždavinį. Kiek buvo šimt Chicagoje piknikų, ne vienas nebuvo taip tiksliai surengtas, kaip šis Aušros Vartų parapijos piknikas.

Dauguma ruošdami piknikus turi vieną tikslą — mo-ney. Tautinė idėja jiems ne-ėvarbu, net ir moralinė pusė pamirštama. Pavyzdžiui, nu-samdytas iš kelių birbinių ir saksafonų orkestras tegriežia (žinoma, kitą ką ir nemoka) išsigimusių, baurių, svetimą lietuvių dvasiai muziką, ku-rios tarpe daug užgintų Baž-nyčios šokių. Bet piknikų ko-mitetai ir kiti pasirašusieji po skelbimais autoritai į tai dė-mesio nekreipia. O kad ši mu-

zika yra bauri, tai rodo ir šis faktas: tiems birbinščikams griežiant tešoka tik kelios jau-ny žmonių porėlės, kurie apie meną, grožį labai mažai tenu-simano. Iš šalies žiūrėtojų šie šokiai visai nesujdomina, o tik papiktina. Ir kaipgi nepa-sibiaurėti, kad juose nėra jo-kios dailės, jokio sistematini-gumo, vien tik sudarkytas fokstrotų pamėgdžiojimas. Vie-ni grudasi į priekį, kiti į už-pakalį; kitas, žiūrėk, kojas krato, lyg būtų nudegęs, o dar kitos gumą kramto, atrodo, kad kelias dineas jau pasni-kavę. Tai tikra laukinių in-dijonų imitacija ir dar kai kas iš gyvulių gyvenimo.

Aušros Vartų jubiliejiniame piknike buvo visai kas kita. Lietuviškos muzikos skambu-mas, lietuviškų šokių gražu-mas, vylyjo seną ir jauną. Nei vieno nebūtų likę nepa-mėginusio apsisukti sukcinio ar lietuviškos polkos, jei dau-giau būtų būvę vietos. Žiūrė-

tojų minia apgulusi muzikan-tus ir šokėjus negalėjo atsi-gerėti ir atsigrožėti.

Todel visi, kurie ruošiate piknikus imkite pavyzdį iš Aušros Vartų jubiliejinio pik-niko. Nesamdykite tų išgver-sių orkestrų — birbinščikų, nepamėgkite išsigimusių mu-zikos.

J. K.

× Elzbieta Dranginienė, ku-rios vyras pereitais metais rugs. 10 d. mirė Westsideje, ėmė šliubą su Jonu Rābu ir gyvena dabar Cambridge, Mass.

× Kun. Mačiulionis vakar išlydėjo J. E. vyskupą Būčį, M. I. C., į Sheboygen'ą, Wis.

× J. E. Vyskupas Būčys, M. I. C. rytoj apleidžia Chi-cagą, jau baigęs Tėvų Marijo-nų kongregacijos kanoninį vi-zitą ir per Rytines Valstijas Massachusetts, Connecticut, New York ir k. grįšta Euro-pon.

ŠV. K. A. R. DR. CENTRO PROTOKOLAS.

Sus-mas įvyko rugs. 16, d., 1931, 2-rą val. po pietų, Šv. K. Seserų Vienuolyne Chi-cago, Ill., kurį atidarė pirm. p. A. E. Nausėdienė, malda sukalbėjo gerb. Motina Maria.

Skyrių atstovės:

1 skyr. — Čepulienė, Kal-naitienė, Jurgaitė, Kalvaitė.
2 skyr. — Nausėdienė, Nau-sėdaitė, Gurinskaitė, Nedva-rienė.

3 skyr. — Daugirdienė
4 skyr. — Žukauskienė. Jau namečių: Tamoniūtė, Norvai-naitė.

6 skyr. — Junokienė, Pau-lienė, Lindžienė, Rudokienė, Anužienė, Jaunamečių, Pau-liūtė.

8 skyr. — Prosevičiūtė.
9 skyr. — Reikauskienė, Dainiėlienė.

K. Fed. Chicagos Apskr. — Bytautienė.

Protokolas praieito sus-mo perskaitytas ir priimtas.

Skyrių raportai.

1 skyr. — išrinko 6 darbi-ninkes Centro piknikui ir pa-rinkusios daug įvairių daiktų.

2 skyr. — gavo \$5 "cash" Centro piknikui. Turi prin-rinkusios labai daug daiktų ir duoda 6 darbininkes.

3 skyr. — išrinko 7 darbi-ninkes C. piknikui. Parinko ir daiktų.

4 skyr. — Centro pikniko bilietus parduoja ir jame dalyvaus.

6 skyr. — turėjo išvažiavi-mą kuris gražiai pavyko. Cen-tro piknikui duoda 10 darbi-ninkų.

8 skyr. — Centro piknikui turi pririnkusios daug įvairių daiktų; duoda ir darbininkų.

9 skyr. — išrinko 10 darbi-ninkų Centro piknikui.

K. Fed. Chicagos Apskr. rap-ortą išdavė p. B. Bytautienė.

Apie š. Šimučio 20 metų vi-suomeninio darbo vakarą rap-ortą išdavė p-lė Gurinskaitė.

A. Remėjų dr-jos centro me-tinis piknikas įvyksta šį sek-madienį, rugs. 23 d., 1 val. po pietų, Marquette Parke. Cen-tro komisija ir skyriai yra

tinkamai prisirengę.

Sus-me dalyvavo viešnios iš Rytų: ponios Kiburienė ir Na-vickienė (iš So. Boston, Mass.), p. Treinavičienė (iš Brockton, Mass.) ir p. Švež-dienė iš Chicago, Ill.

Sus-mą uždarė pirm. p. A. E. Nausėdienė, Malda sukal-bėjo gerb. Motina Maria.

A. E. Nausėdienė, pirm., V. A. Galnaitė, rašt.

VIEŠA PADEKA.

Visiems prisidėjusiems prie Seserų Pranciškiečių surengto pikniko, rugs. 9 d. Aukojo: Lemont Dairy (840 W. 31 St.) \$5.00.

Bridgeport Furniture Co. \$2.00.

Po \$1.00: Elzb. Grozevičie-nė, grab. Mažėika, A. Masals-kienė, A. Sebeckienė, Chas. Obelunas, M. Vainauskienė, A. Kašasinskaitė, S. Kaunienė, K. Misunskienė, M. Ambutienė.

Po 75c.: J. Petrauskas (Što-rninkas), 10c. store ant Hals-ted St.

Po 50c.: Mr. Messra, S. Bu-čienė.

Kiti aukojo po mažiau. Frank Shimkus (aptieko-rius) galioną orange juice; J. Balzer — 5 sv. cukraus; Sinai Kosh — 10 sv. frankfurto; Dressels bakery — 10 tuz. bul-kelių; Ramova Tea Store — saldinių dėžė; New Process — duonos; Anna Melelis — e-lektrikinė lempa; Lustig Dept. Store — blanketą; Teter Shoe

AR ŽADI KRAUSTYTTIS?

A. ALEŠAUSKAS & SON

7126 So. Rockwell St.
Tel. Republic 5099

Mes permufuojame pianus, forničius ir kitokius dalykus.

Mūsų patarnavimas yra grei-tas, geras ir nebrangus.

Mes pervežame daiktus iš ir į kitus miestus.

APTIEKA

NAUJAS APTEIKOS SAVININKAS
Mandagus Patarnavimas Užtikrintas
Ateikite ir aplankykite didžiausią ir gražiausią įrengtą lietuvių aptieką šioje apietinkėje

J. P. RAKŠTIS

Registruotas Apteikorius
1900 SOUTH HALSTED STREET
VAISTAI SMULKMENOS ICE CREAM
Mes specializuojamės pildyme receptų ir nė vienas receptas netėsi-na iš mūsų aptiekos iki jis nebuna TRIS SYKIUS PATIKRINTAS ir Tiksliausiai išpildytas patyrusių vaistininkų.

SAŽINIŠKAS PATARIMAS IR PATARNAVIMAS

VISUOSE JUSŲ REIKALUOSE
WATCHES BROLIŲ RAŠTINĖJE

52 E. 107 St. Kampas Michigan Avenue
Telefonas Pullman 5950

Real Estate, Insurance, Spulka, Paskola, įvairūs patarimai, visi rašto darbai, ir tt.

Saugu siųsti pinigų per mūsų įstaigą. 15 metų nei vienas centas nežuvo. Važiuojant Lietuvon, teisingas patarnavimas. Perkame Lietuvos Paskolos Bonus ir mokame \$40.00 už \$50.00 ir \$80.00 už \$100.00—Cash. Atsilankyk ypatingai arba prisiųsk per paštą, apdraustame laiške.

John J. Zolp
4559 S. PAULINA ST.
Chicago, Illinois

store — sliperius; ponai Tau-jonai — slyvų dėžė; Mrs. De-veikiene — rankšluostį; S. Lemer — slyvų dėžė; L. Ki-mont — 5 sv. cukraus, 2 sv. taukų, 1 stiklą agurkų; M. Čerkauskienė ½ galono vyno; W. Kareiva — 5 tuzinus kiau-šinių, S. Šiuras — pusę ham; P. Dambrauskis — ciela ham; Vaitkus — 5 sv. surių; John Nadvaras — 5 sv. tau-ky; O. Puleikiene — 2 bonkas soko ir muštardos; J. Lekas — cibulių, agurkų; K. — Beino-rauskas — tuziną lemons; Woolworth Co. — drobulę ant lovos; Dougieleivičia — 2 sva-ru sviesto; P. Katauskienė — miltų; M. Chemeris — 2 ke-nu Mozola; S. Konep — 1 ke-ną Mozolą; F. Woidot — 5 sv. mėsos; Beks store — 1 towel set.

Sirdingai ačiū didžiai gerb. dvasios vadui kun. J. Šiaulins-kui, varg. p. Pociui už atsilan-kymą, ir visiems; p. J. Lapins-kienei už dovanas, p. Kama-rauskieni už pasidarbavimą, ponomis Mazeliauskams, p. Čerkauskieni, Sebelskiems ir kitiems.

Nors blogi laikai, bet gera-širdžių žmonių parama pelno padarėme \$140.58.

P. Jenčauskaitė.
A. Gilienė.

PATENTAI

Parduok savo patentą arba išradimą pristatydamas savo modelį ar piešinį į antrąją pa-tidintą International Patent Exposition, Chicago. Tūkstan-čiai pramonininkų ir patentų pirkėjai apžiūrės naujus išra-dimus ir patentus, kad sura-dus sau pritaikoms. Priima-me už mažą atlyginimą. Jei neturi modelio arba piešinio, tai ir aprašymo užteks. Pa-aiškinimai dykai B. Hamilton Edison, Managing Director, International Patent Expositi-tion, Merchandise Mart, Chi-cago, Ill.

× Westsidietis politikierius A. Radomskis dabar leidžia vakacijos Wiskonsie ir labai sekmingai gaudo žuvis. Apie savo geras pasekmes rašo vi-siems "Draugo" darbinin-kams ir su visokiomis nauje-nybėmis sugrįš į "Draugo" pikniką.

× Aštuoniolikiečiai važiuo-ja dideliu buriu su "straikie-riu" ir su kitais žaidimams instrumentais. O šv. Onos dr-jos visos narės važiuos pasi-darbuoti restorane. Aštuonio-likiečiams vadovaus Petras Varakulis, "Draugo" agen-tas, J. Bukaltas, Petras Grik-šas, Juozas Puplisis.

× Town of Lake taipgi ei-na uolūs prisirengimai prie "Draugo" pikniko. Smarkiau si darbininkai Juozas Lisau-skis, Silvestras Paukštisdarbu-jasi, kad kuodaugiausiai su-mobilizuoti piknikierių, o ex-presininkas Adomas Stugis, 4642 So. Wood st. rengiasi tuos piknikierių savo troku nugabenti į daržą.

Teko patirti, kad viena po-nia vakar peršovė Vabalninko taikos teisėją. Teisėjas pir-miau su ja turėjęs intimų sa-utykių.

Teisėjas atvežtas į Kauno liginę operacijai. "R."

ZUVO KETURI LAKŪNAI

TORONTO, Ont., Kanada, rugs. 19. — Už 20 mylių nuo Fort Frances J. A. Valstybių pusėje buvo 4 kanadiečiai lakūnai nukritus Ontario Pro-vincijos Oro Tarnybos orlai-viui. Jie ieškojo vieno pra-žuvusio lakūno.

LONDONAS, rugs. 20. — Žuvo įžymus Anglijos laivyno lakūnas leit. Brinton.

AUTOMOBILIŲ mekanikas eksper-tas lietuvis, seniausias Chicagoj, pi-gial talys jų namuose. Lafayette 1329.

ĮVAIRUS PARDAVIMAI

Įrengta bekernė, pigiai. Priešas-tis liga. 2522 No. Laramie, Capitol 3635.

REAL ESTATE

SKOLOSEP

Skolinis iki \$300 ir mokėk bilas cash. Mums atsilginti per 25 mėnesius.
PUBLIC LOAN CORP.
PO VALDŽIOS PRIEŽIURA
4013 Milwaukee Avenue
401 Klee Bldg. Chicago
Tel. Pensacola 8144

B.R. PIETKIEWICZ & CO.
CONTRACTORS

REAL ESTATE
Statav naujus namus ir se-aus priimu į mainus.
2608 WEST 47 STREET
Tel. Lafayette 1083

Tel. Yards 5423
J. W. ZACHAREWICZ
REAL ESTATE
Paskolos ir Aprauda
903 WEST 33 STREET

Pigiai už \$12,000, pigiau jei cash 2 flaty po 5 kamb. namas, 1 karo gar. lotas 60x125, g-vė 18br., randa-si 7211 So. Washenaw ave., Tel. Rep. 4279

Blugmečio bargenas — Geri na-mai, geroj vietoj, 6 kamb. 2 užd. porčiai, gar. k. v. šild., lotas 125x 212, vaismedžiai, 2 išbrukuotos g-vės, krumai, už 2 bl. stotis. \$11,000, į-mokėti \$6,000, 1026 E. Jefferson Ave. Wheaton, Ill. Tel. 374.

ĮVAIRUS KONTRAKTORIAI
M. ZIZAS
Namų Statymo Kontraktorius
Statav įvairiausias namus priinama kaina
7217 S. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Hemlock 5524

Telef. Republic 6394
D. GRICIUS
GENERALIS KONTRAKTORIUS
Statav namus kaip muro taip ir medžio nuo mažiausio iki didžiausio. Kainos priimamiausios.
2452 WEST 69th STREET

Phone Virginia 2054
JOSEPH VILIMAS
NAMŲ STATYMO KONTRAK-TORIUS
4556 S. ROCKWELL ST.

Sapos Telef. Namų Telef.
Hemlock 2867 Republic 5688

JOHN YERKES
Plumbing & Heating Lietuvis
KONTRAKTORIUS
Mano darbas pilnai garantuotas
Kainos priimamos
2422 WEST 69th STREET

Tel. Victory 1245
DOUGLAS ELECTRIC CO.
JOSEPH SHAGZDAS, Sav.
Elektros reikmenos ir fikšle-riai. Įvedame elektrą į namus ir dirbtuves.
3129 S. Halsted St. 2 Augitis

Sv. Kazimiero Akademinija

AUKŠTESNIOJO MOKSLO ĮSTAIGA MERGAITĖMS

Šioji Akademinija gražus pavyzdys ir pilnatis Seselių Kazimieriečių svei-kojo auklėjimo. Aukščiausioji mok-slinė įstaiga. High School ir Komer-cijos skyriai. Auklėjimas pagrindžiai nustato mergaitės būdą į gyvenimą. Sveikose apytovose — gražus ir erdvus sodas — geriausi įrengimai — pa-togus namas — geras valgis — ir geriausia priežiūra.

Užsiregistruokite šią savaitę.

SESELĖ VEDEJA

2601 West Marquette Road
Chicago, Illinois

LAIVAKORTĖS ATPIGO

Greičiausių ir patogiausių laivų Pasaulyje NORTH GERMAN LLOYD LAIVAI; BREMEN — EUROPA — COLUMBUS ir kitais.

ISPLAUKIA:

BREMEN AUGUST 22 EUROPA AUGUST 26
BERLIN AUGUST 27 COLUMBUS SEPTEMB. 11

Kainos laivais Bremenu ar Europa, trečia klesa iki Klaipėdai, dabar yra \$105.00
Kitais laivais iki Klaipėdai 94.50
Tuojaus klausite informacijų, kurias suteiksime dykai.

Apraudžiamė nuo ugnies ir kitų nelaimių. Darome įgaliojimus ir visokius legališkus dokumentus.

Registruotas NOTARAS.

PAUL P. BALTUTIS & CO.

3327 So. Halsted St. Chicago, Illinois
Tel. Yards 4669